
SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	9
Stan badań	17
Wydawnictwa i czasopisma fachowe	17
Monografie naukowe i koncepcje odautorskie	23
Monografie popularne i popularnonaukowe	25
Prasa codzienna, tygodniki i miesięczniki	28
Wydawnictwa i prasa zagraniczna	33
1. ZARYS DZIEJÓW BUDOWY KOŚCIOŁÓW NA TLE ÓWCZESNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO-POLITYCZNEJ W KRAJU	41
1.1. Od zakończenia II wojny światowej do ewolucji solidarnościowej (1945–1980)	41
1.2. Od ewolucji solidarnościowej do powstania III Rzeczypospolitej (1980–1989)	75
2. CHARAKTERYSTYKA: KALENDARIUM, OPIS I ANALIZA KOŚCIOŁÓW	87
2.1. Wznowienie budowy kościoła <i>pw. Matki Bożej Dobrej Rady</i> w Prokocimiu – 1945/48–1957 ul. Prosta [il. 5]	88
2.1.1. Przebudowy, rozbudowy, dobudowy w latach 1958–1961/63	103
Kościół <i>pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa</i> , Pychowice, ul. Wzgórze 33 [il. 16]	103
Kościół <i>pw. Chrystusa Króla</i> , Przegorzały, ul. Zaskale 1 [il. 20]	107
Kościół <i>pw. św. Antoniego Padewskiego</i> , Bronowice Małe, ul. Pod Strzechą 16 [il. 24]	111
2.1.2. <i>Budowa kościoła pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski</i> w Nowej Hucie-Bieńczycach (1967–1977), ul. Obrońców Krzyża 1 [il. 36]	116
2.2. Przebudowy (obudowy), rozbudowy, dobudowy – ciąg dalszy (1970–1976)	131
Kościół <i>pw. Najświętszego Imienia Maryi</i> , oo. Pijarów, Rakowice, ul. Mirosława Dzielskiego 1 [il. 42]	131
Kościół <i>pw. Niepokalanego Poczęcia NMP</i> , oo. Franciszkanów-Reformatów, Azory, ul. Chełmońskiego 41 [il. 45]	134
Kościół <i>pw. Boskiego Zbawiciela, Księży Salvatorianów</i> , Zakrzówek, ul. św. Jacka 16 [il. 51]	139
Kościół <i>pw. Pana Jezusa Dobrego Pasterza</i> , Prądnik Czerwony, ul. Dobrego Pasterza 1, 4 [il. 57]	141
Kościół <i>pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa</i> , Łagiewniki, ul. Stanisława Milana 13 [il. 62]	144
Kościół <i>pw. Stygmatów św. Franciszka z Asyżu</i> , oo. Franciszkanów-Reformatów, Bronowice Wielkie, ul. Ojcowska 1 [il. 67]	148
Kościół <i>pw. MB Nieustającej Pomocy</i> , Mydlniki, ul. Hemara 1 [il. 74]	151

	Kościół <i>pw. Zmartwychwstania Pańskiego</i> , Księży Zmartwychwstańców, Wola Duchacka, ul. Szkolna 4 [il. 84]	156
2.3.	Budowa kościoła <i>pw. św. Maksymiliana Marii Kolbego</i> w Nowej Hucie-Mistrzejowicach (1976–1983), osiedle Tysiąclecia 86 [il. 88]	159
2.4.	Okres przedsolidarnościowy (1977–1980)	169
	Kościół <i>pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny</i> , Bieżanów, ul. ks. J. Popiełuszki 35 [il. 94]	169
	Kościół <i>pw. św. Jadwigi Królowej</i> , Krowodrza, ul. Łokietka 60 [il. 98]	174
2.5.	Od ewolucji solidarnościowej do początku III Rzeczypospolitej (1980–1989)	183
	Kościół <i>pw. św. Brata Alberta – Ecce Homo</i> , Prądnik Czerwony, ul. Woronicza 10 [il. 104]	183
	Kościół <i>pw. Miłosierdzia Bożego</i> , Wzgórza Krzesławickie 1a [il. 108]	187
	Kościół <i>pw. Matki Boskiej Fatimskiej</i> , Osiedle Podwawelskie, ul. Komandosów 18 [il. 114]	194
	Kościół <i>pw. NMP Matki Kościoła</i> , osiedle Prądnik Biały, ul. Pasteura 1 [il. 118]	198
	Kościół <i>pw. Najświętszej Rodziny</i> , Bieżanów Nowy, ul. Aleksandry 1 [il. 126]	204
	Kościół <i>pw. św. Jana Kantego</i> , Bronowice Nowe – Osiedle Widok, ul. Jabłonkowska 18 [il. 129]	210
	Kościół <i>pw. Miłosierdzia Bożego</i> , Prokocim Nowy, ul. Kurczaba 5 [il. 135]	214
	Kościół <i>pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny</i> , Rybitwy, ul. Półłanki 100 [il. 142]	220
	Kościół <i>pw. Podwyższenia Krzyża Świętego</i> , Sidzina, ul. Mieczysława Wrony 104 [il. 148]	225
	Kościół <i>pw. św. Stanisława BM</i> , Dąbie, ul. Półkole (urząd parafialny – Zwycięstwa 21) [il. 153]	228
	Kościół <i>pw. św. Stanisława BM</i> , Kantorowice, ul. Kantorowicka 122 [il. 161]	233
	Kościół <i>pw. św. Jana Chrzciciela</i> , Prądnik Czerwony, ul. Dobrego Pasterza 117 [il. 164]	236
	Kościół <i>pw. Matki Bożej Częstochowskiej</i> , Nowa Huta – Osiedle Szklane Domy 7 [il. 169]	240
	Kościół <i>pw. św. Brata Alberta</i> , Nowa Huta – osiedle Na Lotnisku 14, 63 [il. 174]	250
	Kościół <i>pw. MB Ostrobramskiej</i> – osiedle Wieczysta, ul. J. Meissnera 20 [il. 179]	255
	Kościół <i>pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy</i> , Bielany, ul. Księcia Józefa 176 [il. 189]	262
	Kościół <i>pw. Podwyższenia Krzyża Świętego</i> , Kurdwanów, ul. Witosa 9 [il. 191]	265
	Kościół <i>pw. MB Saletyńskiej</i> – osiedle Cegielniana, ul. Cegielniana 43 [il. 199]	270
3.	WYNIKI ANALIZ	277
3.1.	Podsumowujące ujęcie dziejów budowy kościołów Krakowa w czasach PRL	277
3.1.1.	Metody systemu komunistycznego stosowane przeciw budownictwu sakralnemu	287
3.2.	Proces inwestycyjny w budowaniu kościołów	292
3.2.1.	Materiały	296
3.2.2.	Konstrukcje	301
3.3.	Kontekst urbanistyczny – usytuowanie kościołów	301
3.4.	Rzuty – różnorodność kształtów	306

3.5. Dyspozycja wnętrza; części składowe	312
3.5.1. Prezbiterium	318
3.5.2. Transept	319
3.5.3. Kaplice, zatoczki kaplicowe, empory	320
3.5.4. Sklepienia, stropy, kopuły	321
3.5.5. Okna, świetliki, przeszklone szczyty, prześwity	323
3.6. Bryła kościoła: elementy składowe	327
3.6.1. Schody, wejście, podcienia	331
3.6.2. Fasada, elewacje boczne	333
3.6.3. Wieża	334
3.6.4. Dach	338
3.6.5. Detal	340
3.7. Wyposażenie i wystrój	343
3.7.1. Ołtarz	344
3.7.2. Tabernakulum	345
3.7.3. Witraż	346
3.8. Motywy sprzyjające <i>sacrum</i>	347
3.8.1. Motywy lokalne – swojskie i „rodzime”	359
3.8.2. Motywy popularne i „obce”	361
3.9. Symbolika	363
3.10. Typ w architekturze	374
4. KOŚCIOŁY KRAKOWA NA TLE PRĄDÓW IDEOWO-ARTYSTYCZNYCH . .	379
4.1. Prądy, nurty i idee architektury sakralnej po II wojnie światowej	379
4.1.1. Powrót do tradycjonalizmu – historyzm przetworzony	379
4.1.2. W ramach tradycjonalizmu – redukcyjny „styl” swojski	383
4.2. Modernizm w obliczu reformy liturgicznej i zmian soborowych	387
4.2.1. Nurt rzeźbiarski-antyracjonalny	389
4.2.2. Rzeźbiarskość – archirzeźba; dążenie do jednoprzestrzenności	391
4.3. Modernizm i jego przemiany	396
4.3.1. Modernizm klasyczny	396
4.3.2. W poszukiwaniu indywidualnych rozwiązań	397
4.3.3. Modernizm ekspresyjny – kościoły „namiotowe”	399
4.3.4. Na pograniczu architektury ekspresyjnej, organicznej i strukturalnej	403
4.3.5. Modernizm przekształcony – maniery(sty)czny, High Technology	406
4.3.6. Nurt rzeźbiarski – ciąg dalszy – wariacje na jego temat	413
4.3.7. Oksymoron w architekturze: zamknięty (na świat) – otwarty (na niebo)	418
4.4. Postmodernizm – przywracanie świata utraconego	422
4.4.1. W stronę komunikatywności: odniesienia do średniowiecza, baroku i klasycyzmu	426
4.4.2. Od „stylu opływowego” (rzut kolisty, spiralny) po „ekspresyjny” (rzut wycinka koła)	434
4.4.3. Nowy regionalizm	444
4.4.4. Neomodernizm i dekonstruktywizm	448
ZAKOŃCZENIE	455

ZUSAMMENFASSUNG	473
INDEKS SKRÓTÓW	477
BIBLIOGRAFIA	479
Źródła archiwalne	479
Archiwa parafialne (kroniki parafialne ww. kościołów)	479
Źródła drukowane: dokumenty	480
Albumy, atlasy, encyklopedie, leksykony, przewodniki, słowniki	480
Prace niepublikowane (magisterskie, doktorskie oraz inne)	483
Opracowania monograficzne poszczególnych parafii i kościołów Krakowa	484
Opracowania monograficzne parafii i kościołów innych miast i miejscowości	485
Opracowania teoretyczne: ogólne i szczegółowe	486
Czasopisma	502
Rozprawy, artykuły: w rocznikach, periodykach, kwartalnikach, tygodnikach	502
Niektóre wybrane strony internetowe	513
INDEKS WAŻNIEJSZYCH POJĘĆ I TERMINÓW	515
INDEKS NAZWISK	519
INDEKS MIEJSCOWOŚCI	537
ILUSTRACJE	I
Spis ilustracji	LXI
Lokalizacja opisywanych kościołów Krakowa na schematycznym planie miasta	LXIX